

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на образованието и науката	Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на нормативни актове на Министерския съвет
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.07.2019 г. – 31.12.2019 г.	Дата: 17.12.2019 г.
Контакт за въпроси Ивана Радонова	Телефон: 02 9217 541
<p>1. <i>Дефиниране на проблема</i></p> <p>1.1. <i>Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i></p> <p>Настоящата частична предварителна оценка на въздействието на Постановление на Министерския съвет за допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (Постановление) е свързана с допълнение на две наредби, регламентиращи държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“.</p> <p>Предложената промяна е в синхрон с последователните и целенасочени политики на Министерството на образованието и науката, насочени към ефективно, ефикасно и качествено висше образование, както и към изграждане на устойчива и динамична връзка между висшите училища и пазара на труда.</p> <p>Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ са приети с Постановление № 318 от 24</p>	

ноември 2016 г. на Министерския съвет, обн., ДВ, бр. 96 от 02.12.2016 г., изм. и доп., бр. 69 от 2017 година. Наредбите са изготвени в съответствие с актуалните европейски изисквания от работна група, включваща представители на всички заинтересовани страни.

Съгласно чл. 9, ал. 3, т. 5 от Закона за висшето образование, Министерският съвет утвърждава държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите от регулираните професии. В Сектор XIV „Професии в областта на архитектурата и строителството” на Решение № 619 на Министерския съвет от 2009 г. за приемане на Списъка на регулираните професии в Република България (обн., ДВ, бр. 61 от 2009 г.) с № 74 е професията „Инженер в инвестиционното проектиране”.

След приемане на Постановлението и в резултат на прилагането му, в Министерството на образованието и науката постъпи предложение от Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП) за изменение и допълнение на Наредбата за основните документи, издавани от висшите училища. Предложението е направено в резултат от редица затруднения, пред които Камарата е изправена като орган по признаване на проектантска правоспособност на инженери в инвестиционното проектиране. В много случаи липсва съответствие с изискванията на приетите с ПМС № 318 от 2016 г. наредби за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” по специалности от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране” и са налице случаи с разминаване в професионалните направления, описани в наредбите. За предотвратяване на подобни проблеми КИИП предлага в Наредбата за основните документи, издавани от висшите училища, изрично да бъде поставено изискване висшите училища да посочват професионалното направление, в което е проведено обучението по съответната специалност.

Възможни са два подхода:

1. Промяна на Наредбата за основните документи, издавани от висшите училища.

2. Промяна на наредбите за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” по специалности от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране”.

Промяна в Наредбата за основните документи, издавани от висшите училища предполага по-сложна процедура и е свързана със задълбочен преглед на останалите

разпоредби. В тази връзка с оглед решаване на проблема и предвид значимостта на инженерните специалности и осигуряването на подготвени кадри за сектора, се предлага допълнение в наредбите за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” по специалности от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране”.

1.2.Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Допълнението на наредбите се налага поради необходимостта да се осигурят условия за пълноценна и ефективна реализация на завършилите инженерни специалности в професионалните направления от Области на висше образование „Технически науки“, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 125 на МС от 24.06.2002 г. (Класификатора по ПМС 125) и да се осигури възможност за упражняване на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране”. Прилагането на действащите към момента правни норми създава затруднения при признаването на проектантска правоспособност на инженери в инвестиционното проектиране. В много случаи липсва съответствие с изискванията на приетите с ПМС № 318 от 2016 г. наредби за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” по специалности от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране”. Има случаи, в които е констатирано разминаване в професионалните направления, описани в наредбите; една и съща специалност се посочва в различни професионални направления от различните висши училища. Това затруднява процедурите, свързани с признаването на правоспособност и осигуряването на възможност за практикуване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“. За наличието на тези практически затруднения сигнализира Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), в качеството ѝ на орган по признаване на проектантска правоспособност. Видно от изложените обстоятелства, съществуващите в момента

регламенти в двете наредби не създават достатъчно благоприятни възможности в тази връзка и се нуждаят от усъвършенстване.

От гореизложеното може да се направи извод, че проблемите, които са установени, е възможно да бъдат решени само чрез приемане на Постановлението.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на проекта на нормативен акт.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целите, които се поставят с Постановлението, могат да се обособят в две групи :

1. Конкретна цел: Подобряване връзката на висшето образование с пазара на труда, включително чрез надграждане на провежданата от Министерството на образованието и науката политика за обезпечаване пазара на труда с необходимите специалисти, придобили съответната степен на висше образование, в средносрочен и дългосрочен план.
2. Оперативна цел: Улесняване на процедурите, свързани с признаването на правоспособност и осигуряване на възможност за практикуване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“.

Целите на Постановлението са в съответствие със стратегическата рамка за развитие на висшето образование в Република България и по-конкретно се отнасят до цел 5.3. от Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 – 2020 г.:

- Цел 5.3. Изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование.

Постановлението подпомага и изпълнението на Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 година по отношение на Цел 102: Нова законодателна уредба в сферата на висшето образование с цел повишаване на неговото качество и ориентирането му към практическите нужди на

пазара на труда. Реформиране на НАОА и на системата за оценяване и акредитация. Усъвършенстване на рейтинговата система.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Постановлението ще окаже въздействие върху следните заинтересовани страни:

1. Студентите, приети за обучение в български висши училища в област на висше образование „Технически науки“ по професионални направления (ПН): Архитектура, строителство и геодезия, Общо инженерство, Машинно инженерство, Електротехника, електроника и автоматика, Комуникационна и компютърна техника, Енергетика, Транспорт, корабоплаване и авиация, Материали и материалознание, Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми, Металургия, Химични технологии, Биотехнологии, Хранителни технологии, съгласно Класификатора по ПМС 125; По данни от Центъра за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО) през учебната 2018/2019 година - втори семестър, по горепосочените 13 професионални направления у нас се обучават общо 36 276 студенти в 26 държавни и частни висши училища. От тях в „Професии в областта на архитектурата и строителството”, по ПН „Архитектура, строителство и геодезия“ се обучават общо 4757 студенти в 10 висши училища.
2. Завършилите висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ по специалности от горепосочените ПН, които желаят да упражняват регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ – за целта е необходимо признаване на право за упражняване на професията. Нормативният акт, който определя условията и реда за даване/признаване на право за упражняване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“ е Наредбата за условията и реда за признаване на правоспособност в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране на лица с професионална квалификация „архитект”, съответно „инженер”, придобита в държава - членка на

Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство, в Швейцария и в трети държави (ПМС № 219 от 2005 г.).

3. Двадесет и шест /26/ висши училища (като институции в системата на висшето образование), обучаващи студенти по инженерни специалности, даващи възможност за упражняване на регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране”, в т.ч.: Техническите университети в София, Варна и Габрово, Университет по архитектура, строителство и геодезия – София, Университет по хранителни технологии – Пловдив, Химикотехнологичен и металургичен университет – София, Висше строително училище „Любен Каравелов” – София, Висше транспортно училище „Тодор Каблешков” – София, Нов български университет – София, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ и други;
- Постановлението ще окаже косвено въздействие и върху други заинтересовани страни: бизнес и публични институции, Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, научни организации, работодатели, граждани.

4. Варианти на действие

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие"

Идентифицирани са следните варианти на намеса:

Вариант 0 – да не се прави нищо (без действие; нулев вариант);

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса (приемане на Постановлението);

Вариант 2 – оставане на съществуващата нормативна уредба, като се предвидят мерки, които не са свързани с промени в нормативната уредба (нерегулативна намеса)

Вариант 0 – не се предприемат никакви действия:

Този подход се основава на позицията, че не е необходима нормативна промяна. Не се предприемат никакви действия, Наредбите за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и на образователно-квалификационна степен „магистър“ по

специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ не се допълват с текстове, съгласно които висшето училище следва да посочва в дипломата за завършено висше образование номерът и името на професионалното направление, в което е осъществено обучението. При избор на този вариант ще продължават да са налице затруднения при признаването на правоспособност за упражняване на регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“.

Вариант 1 – приемане на Постановлението, при което ще се създадат благоприятни условия за реализация на политиката, насочена към създаване на устойчива и динамична връзка между висшето образование и пазара на труда. С предложеното изменение ще се въведе условие в дипломата за висше образование да се посочват номерът и името на професионалното направление (съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г., обн., ДВ, бр. 64 от 2.07.2002 г.), в което е осъществено обучението. Това ще гарантира съответствие на провежданото обучение с нормативните изисквания и ще облекчи процедурите по признаване на проектантска правоспособност на инженери в инвестиционното проектиране, което от своя страна ще способства за ефективна реализация на завършилите висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“;

Вариант 2 – запазване на съществуващата нормативна уредба, като се предвидят мерки, свързани с подход на нерегулативна намеса. В конкретния случай това могат да бъдат указания и препоръки към висшите училища, които поради липсата на нормативна регулация няма да имат задължителен характер.

5. Негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант 0. Прилагането на нулевия вариант ще се отрази в негативен план по отношение на заинтересованите страни. В тази връзка:

1. В случай, че не се осъществят предложените в ПМС допълнения, това ще въздейства негативно върху завършилите висше инженерно образование по отношение признаването на правоспособност и осигуряването на възможност за практикуване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“.
2. При избор на нулевия вариант няма да бъдат отстранени идентифицираните от Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране затруднения, пред които тя е изправена като орган по признаване на проектантска правоспособност на инженери в инвестиционното проектиране.
3. Ако не се предприемат никакви действия няма да се отчете значимостта на инженерните специалности за икономическото развитие на страната и е възможно да се появи дефицит на квалифицирани кадри за сектора.

Вариант 1. В процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани очаквани икономически и социални негативни въздействия при предприемане на регулаторна намеса (приемане на Постановлението). Прилагането на Вариант 1 не би следвало да доведе до отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

Вариант 2. Прилагането на Вариант 2 обуславя риск от празнота относно правната уредба, за която се отнася Постановлението и от практически затруднения в прилагането ѝ, което ще има отрицателни последици в социален и икономически аспект. Поради незадължителният характер на нерегулативната намеса, дори да се получи моментен позитивен ефект, той не би имал устойчивост във времето.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 0. При прилагане на нулевия вариант не се очакват положителни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни. Липсват субективни и обективни данни, въз основа на които да се предположи, че проблемът

може да се разреши без предприемане на никакви действия. Поради гореизложеното Вариант 0 в конкретния случай не е ефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1. Приемането на Постановлението ще въздейства позитивно върху всички заинтересовани страни, както следва:

1. Върху завършилите висше инженерно образование по отношение признаването на правоспособност и осигуряването на възможност за практикуване на професията „Инженер в инвестиционното проектиране“;
2. Върху 26 висши училища, по отношение реализацията на студентите, завършили образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и образователно-квалификационна степен „магистър“ и отражението на тази реализация върху рейтинга на съответните висши училища;
3. Приемането на предложената нормативна промяна ще създаде условия за преодоляване на затрудненията, идентифицирани от Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, пред които тя е изправена като орган по признаване на проектантска правоспособност на инженери в инвестиционното проектиране.
4. По отношение на бизнеса и институциите ще се наблюдава положителен ефект във връзка с осигуряването на висококвалифицирани специалисти по регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“, както и за установяване на по-устойчива и динамична връзка с висшите училища;

Вариант 2. Не са налице данни, показващи че подходът, свързан с Вариант 2 би работил успешно и би довел до положителни резултати. При прилагане на нерегулаторни механизми няма да има ползи за нито една от заинтересованите страни. Вариант 2 не би довел до трайно разрешаване на проблемите. В тази връзка той не е препоръчителен за прилагане.

Във връзка с изложеното се налага изводът, че Вариант 1 е подходящ и препоръчителен за разрешаването на идентифицираните проблеми.

7. Потенциални рискове

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са установени възможни рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

Приемането и действието на Постановлението нямат ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими и не се засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

С Постановлението не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга пряко МСП
- Няма ефект

Постановлението засяга пряко МСП и се очаква положително въздействие по отношение осигуряването на квалифицирани специалисти.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
- Не

Проектът на нормативен акт не изисква цялостна оценка на въздействието.

12. Обществени консултации

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Имена и длъжност: Галина Дреновска, директор на дирекция „Висше образование“

Дата:

Подпис: